

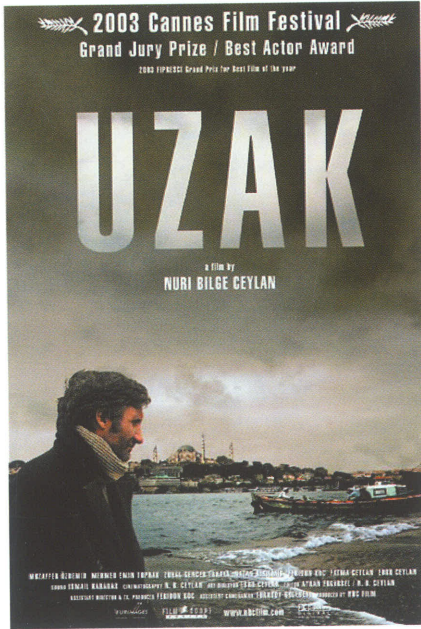
2004'te KÜLTÜR SANAT

2004 yılında sinema dünyasının belki de en çok tartışılan filmi Mel Gibson'ın yönetmenliğini yaptığı **"İsa'nın Çilesi - Passion of the Christ"** oldu. Hz.İsa'nın son 12 saatini ve çarmıha gerilişine kadar çektiği işkenceleri anlatan film, hem Yahudi düşmanlığını vurgulaması ve aşılması nedeniyle hem de içerdiği şiddet öğelerinin abartılı ağırlığı nedeniyle tartışıldı. İzleyicilerin şiddet sahnelerinde fenalık geçirdiği film gişe hasılatları kırarak yılın en çok izlenen filmiydi.

Türkiye'de ise Cem Yılmaz'ın **"G.O.R.A"** sı uzun bir maceradan sonra izleyiciyle buluştuğunda 3 milyon 450 bin 193 izleyici rakamına ulaşarak Türk sinema tarihinin en çok izlenen filmi oldu.

2004'ün Oscar ödülleri **"Yüzüklerin Efendisi-Kralın Dönüşü"** ile yönetmen Peter Jackson, en iyi yönetmen ve en iyi film de dahil olmak üzere 11 Oscar heykelciği kazandı.

Cannes Film Festivalinde ise büyük ödül, muhalif yönetmen Michael Moore'undu. **"Fahrenheit 9/11"** adlı belgeseli ile Bush'un Irak politikasını eleştiren belgesel, Cannes Film Festivalinde büyük ödül olan **"Altın Palmiye"** yi kazanan ilk belgesel film olarak tarihe geçti.

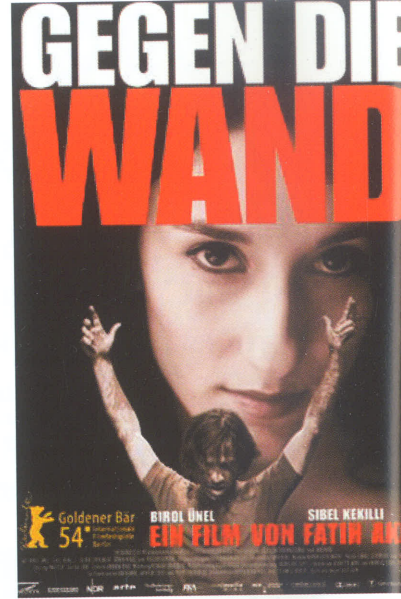
Cannes film festivalinde 2003'de ülkemize üç ödül getiren Nuri Bilge Ceylan'ın **"Uzak"** adlı filmi ise 2004'te ABD ve Fransa dahil pek çok ülkede gösterime sunulacak büyük beğeni kazandı. Yine bu yıl içinde Türk yönetmen Fatih Akın'ın **"Duvara Karşı"** filmi hem Berlin Film Festivalinde büyük ödül 'Altın Ayı'yı ve Avrupa Film Akademisi en iyi film ödülünü alırken hem de değerli iki oyuncuyu,

Sibel Kekilli ve Birol Ünel'i sinemaseverlere tanıttı.

Bu yıl 23.üncüsü düzenlenen İstanbul Film Festivalini 90 bin sinemasever izledi. En çok ilgi gören film Jim Jarmus Ch'nin **"Kahve sigara-Coffee and cigarettes"** oldu.

Antalya, Altın Portakal film festivalinde ise Uğur Yücel'in ilk yönetmenlik denemesi olan **"Yazı Tura"**, en iyi film ödülüyle birlikte toplam 11 ödül kazandı. Geçtiğimiz yıl sinema dünyasının kayıpları da maalesef

uzun bir liste oluşturuyor. "Ritim-lar Üzerinde", "İhtiras Tramvayı" ve "Baba" gibi unutulmaz filmlerin oyuncusu Marlon Brando temmuz ayında 80 yaşında yaşama veda etti. Türk sinemasının 'Cilalı İbo' tiplmesiyle tanıdığı sinema ve tiyatro sanatçısı Feridun Karakaya da 2004'te aramızdan ayrıldı. Walt Disney Stüdyosu'nun ünlü çizeri, Mickey Mouse ve sevimli fil Dumbo'nun da aralarında bulunduğu birçok çizgi roman karakterinin çizeri John Hench'i 95 yaşında öldü. 11 yıldır tekerlekli sandalyeye mahkum olarak yaşayan beyazperdenin Süperman'i Christopher Reeve'i de 52 yaşında 11 Ekim 2004'te kaybettik.

2004'te edebiyat dünyasında, roman sayısı 228'e ulaşırken, çok sayıda roman yazılması ve bunların çoğunun da basılması, değişik bir pazar anlayışının benimsenmesi bu alanda bir memnuniyetsizlik doğurdu. Yılın Nobel edebiyat ödülü, Avusturyalı yazar Elfriede Jelinek'e verildi. Yazarın "Piyaniist", "Sevda Kadınları", "Hırs ve Arzu" adlı romanları Türkçe'ye de çevrildi. Yazarın kendi yaşamından izler taşıyan "Piyaniist" adlı romanı yönetmen Michael Haneke tarafından sinemaya uyarlanmıştır. New York Times, Orhan Pamuk'un "Kar" romanını yılın en iyi beş romanı arasında gösterirken, yazarların eserlerini pazarlama yollarını tartışmaya açan bir kitap olarak da Ahmet Altan'ın "İçimizde Bir Yer" i dikkat çekti. Yılın en çok satan kitabı, Dan Brown'ın "Da Vinci Şifresi" oldu. Bu gerilim romanı, içinde bahsi geçen tüm sanat eserleri ve mimari yapılar, belgeler ve gizli ayınların gerçek olduğu açıklamasıyla başlamanın da bir gereği olarak resimli olarak ikinci baskı şekli oluşturdu. Kitabın bu yıl içinde beyazperdeye aktarılması bekleniyor. En çok satan Türk yazarı ise "Beyaz Türklerin Büyük Sırrı" ile Soner Yalçın oldu. Bu yıl Amerikalı yazar sinema tiyatro ve fotoğraf sanatçısı muhalif ve eylemci Suzan Sontag ve Avnak Avni'nin yaratıcısı Türk karikatürünün duayeni Oğuz Aral aramızdan ayrılan ünlü isimlerden.

Müzik ve tiyatro dünyası da 2004'ü vedalar yılı olarak geçirdi. Ünlü İtalyan tenor Luciano Pavarotti, mart ayında sahnelere veda ederken, Türkiye'nin primadonna'sı Opera ve Tiyatro sanatçısı Semiha Berksoy Ağustos ayında, Anadolu Rock müziğinin öncülerinden Cem Karaca 2004'ün ilk aylarında, sıra gecelerinin ünlü ismi "Kazancı Bedih" lakaplı Bedih Yoluk 76 yaşında aramızdan ayrıldılar. 2004 müzik satışları açısından 'uçurlu bir yıl' olarak tanımlanırken bu yıl en çok blues tarzının genç ustası Usher'in "Confessions" çalışması dinlendi.